

dosud, ač mají za předmět nároky majetkového práva, nepatřily před samosoudce, byvše přikázány sborovým soudům nikoli podle hodnoty, nýbrž pro povahu nároku. Tímto článkem stanoveno pro oblast platnosti bývalých uherských zákonů jako dodatek k zák. čl. I., 1911 (§ 55 uh. civ. s. ř. obdobou § 7a) j. n.), že »spory o majetková práva, jež náležejí před sborové soudy první stolice . . . podle hodnoty, projednává a rozhoduje . . . samosoudce«. Tím jasně řečeno, že, až na výjimky, o které tu nejde, všechny spory, přikázané sborovým soudům podle povahy nároku, bez ohledu na hodnotu sporu projednávati a rozhodovati jest senátem. Zajisté nelze předpokládati, že zákon chtěl otázku, o jejíž úpravu mu šlo, upravit v oblasti bývalé uherské jinak, než v oblasti bývalé rakouské. Podle toho, co doličeno, jest tudíž jednati a rozhodovati ve sporech podle zákona o nekalé soutěži, ježto jsou sborovým soudům přikázány podle povahy nároků, bez ohledu k hodnotě předmětu sporu, vždy jen senátem. Názoru tomu hájenému ojedinele též v písemnictví (srovnej Weis v čas. »Soutěž a tvorba« z r. 1928, str. 62), se ovšem příčí důvodová zpráva k § 21 zákona proti nekalé soutěži a výnos č. 4 ministerstva spravedlnosti z 17. ledna 1928, č. 676 na str. 13 Věstníku z r. 1928, a příčí se mu i názory četných komentátorů zákona o nekalé soutěži. Tím naveskrz připuštěna možnost, že mohou býti pověřeni vedením těchto sporů také samosoudci krajských soudů. Avšak pro názor ten není nikde nic připojeno k jeho odůvodnění. Netřeba se jím tudíž blíže obíratí.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 13. prosince 1929, R I 901/29.

Dr. Jiří Weis, advokát v Litoměřicích.

Trestné činy podle § 3 až 5, 7 až 13 lich. zák. čís. 568/1919 prýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to v rozsudku bylo zvlášť uvedeno. Vylučuje proto předchozí odsouzení pro předražování za podmínek § 2 zákona čís. 562/1919 podmíněné odsouzení vždy, i když v předchozím rozsudku nebylo vysloveno, že předražování bylo spácháno z pohnutek nízkých a nečestných.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po veřejném líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 10. srpna 1929, pokud jím obžalovanému, odsouzenému pro přečin podle § 72 I. čís. 7

zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 Sb. z. a n. do vězení na pět dní, zostřeného jedním postem, byl podle §§ 1 a 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n. povolen podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou na jeden rok, zrušil napadený výrok a trest uložený obžalovanému prohlásil za nepodmíněný.

D ů v o d y: Státní zastupitelství shledává důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. v tom, že nalézací soud vykročil ze své moci trestní, přiznav obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu přes to, že obžalovaný byl dne 15. prosince 1924 okresním soudem v Břeclavi pod. č. j. T V 921/24-2 odsouzen pro přestupek předražování podle § 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 Sb. z. a n., a to podmíněně k pokutě 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 5 dní — byť i bylo dne 10. března 1926 vysloveno, že se osvědčil — a přesto že od doby, kdy bylo vysloveno osvědčení, do dne, kdy obžalovaný spáchal nový trestný čin — 1. prosince 1928 —, neuplynula pětiletá lhůta, stanovená v § 2 odst. 2. zákona o podmíněném odsouzení.

Nalézací soud, přes ono dřívější odsouzení obžalovaného, nepokládá nyní jeho podmíněné odsouzení za vyloučeno, ježto v rozsudku okresního soudu v Břeclavi ze dne 15. prosince 1924, č. j. T V 921/24-2 nebyla vyslovena ztráta práva volebního a poněvadž prý soud jest nyní pravomocí onoho rozsudku v tomto směru vázán. Mimo to vyslovil nalézací soud, přezkoumávaje předmět dřívějšího rozsudku, přesvědčení, že tehdejší trestný čin nebyl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, nýbrž patrně z lehkomyšlnosti a nedbalosti.

Zmateční stížnosti státního zastupitelství nelze upříti oprávnění.

Podle § 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n. je podmíněné odsouzení — s obmezením, stanoveným v druhém odstavci — vyloučeno, byl-li vinník již dříve odsouzen pro zločin na dobu delší tří měsíců nebo vůbec pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné. Jak již uvedeno, byl obžalovaný v roce 1924 odsouzen pro přestupek předražování podle § 7 zákona o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 Sb. z. a n. Podle § 22 tohoto zákona je — mimo následky odsouzení, nastávající podle platného práva — každé odsouzení pro některý čin, trestný podle §§ 3—5 a 7—13 cit. zákona spojeno se ztrátou všeho práva volebního a volitelnosti. Toto ustanovení nelze vzhledem k předpisu § 3 čís. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919 čís. 75 Sb. z. a n. vykládati jinak, než že zákon sám stojí na stanovisku, že trestné činy podle §§ 3—5 a 7—13 lich. zák. prýští

ex lege, tedy vždy a za všech okolností z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, aby to v rozsudku bylo zvláště uvedeno.*) Správnost tohoto výkladu plyne i z důvodové zprávy právního výboru o vládním návrhu zákona na trestání válečné lichvy a o lidových soudech pro ně, tisk 1697, kde se na str. 24 praví: »Každý, kdo byl odsouzen pro... některou formu předražování, ztratí veškeré právo volební. Tím vtištěna všem těmto provinilcům veřejná pečť ztráty občanské cti.... Následky tyto nastávají ex lege a není potřebí, aby zvláště v rozsudku byly uváděny.« Vzhledem k tomu nemá tedy pro otázku, o kterou jde, žádného významu okolnost, na kterou poukazuje nalézací soud, že totiž oním dřívějším rozsudkem nebyla vyslovena ztráta práva volebního, ba že v rozsudkovém záznamu jsou slova: »Vyslovena ztráta práva volebního« přeškrtnuta, z čehož prý vysvítá, že soudce odmítl vysloviti ztrátu práva volebního, takže prý odsouzený nabyl v tomto směru právní mocí rozsudku, i kdyby v té příčině nevyhovoval předpisům zákona, nárok, že nebyl zbaven práva volebního. Tím méně ovšem měl se nalézací soud sám pouštěti do zkoumání otázky, zda byl onen přestupek předražování spáchán z pohnutek nízkých a nečestných.

Je-li tedy, jak dolíčeno, již podle zákona dán předpoklad, že dřívější trestný čin, pro který byl obžalovaný odsouzen, byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, je v souzeném případě podmíněné odsouzení obžalovaného podle § 2 cit. zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, kdyžtě ode dne, kdy bylo vysloveno, že se v zkušební době jednoho roku, dané mu při podmíněném odsouzení pro přestupek předražování — t. j. od 10. března 1926 — do doby, kdy spáchal nynější trestný čin — 1. prosince 1928 —, neuplynulo ještě pět let, takže tu není podmínek § 2 odst. 2. zákona o podmíněném odsouzení. Povolil-li nalézací soud obžalovanému přesto podmíněný odklad výkonu trestu, vykročil tím ze své moci trestní, zatíživ takto svůj rozsudek zmatečností podle § 281 čís. 11 tr. ř.

Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek nalézacího soudu ve výroku, povolujícím obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu jako zmatečný zrušiti a vysloviti, že trest obžalovanému uložený je nepodmíněný.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 12. dubna 1930,
Zm II 352/29. Dr. B.

*) S tímto názorem nejv. soudu lze ztěžji souhlasiti. K věci se vrátíme. (Pozn. red.)